

SUCCESS STORY

Preduzeća sa Kosova vide vrednost u tome da postanu zelena

Prvi godišnji Zeleni festival otvara nova tržišta

Foto: USAID/Kosovo EMPOWER Privatnog sektora

Za samo četiri meseca, Faruk Kosumi, direktor preduzeća Orient Kosova Mosaic, već je na pola puta do svog dvogodišnjeg cilja da stvori radna mesta u svom novom preduzeću

“Moramo da napravimo prvi korak u pronalaženju poslovnih rešenja koja ispunjavaju očekivanja na tržištu i stvaraju bolju budućnost za ovu zemlju.”

—Faruk Kosumi, direktor preduzeća Orient Kosova Mosa

Septembar 2016 – Faruk Kosumi je rođeni prodavac, ali insistira na tome da njegov najnoviji poduhvat – prvo preduzeće na Kosovu za reciklažu staklenog otpada – sam sebe prodaje. „Ono što napravimo više je od pukog proizvoda, to je umetnost“, objašnjava 32-godišnji direktor.

Njegovo preduzeće, Orient Kosova Mosaic, zajedničko je preduzeće sa turskim preduzećem koje stakleni otpad pretvara u visokokvalitetne dekorativne zidne pločice. Korišćenje recikliranog stakla izgledalo je kao očigledan izbor za preduzeće, koje je otvoreno aprila 2016. god. Ne samo da smanjuje troškove proizvodnje već i bukvalno eliminiše takvu vrstu otpada, koja je inače doprinosila velikom problemu zemlje sa otpadom.

„Moramo da napravimo prvi korak u pronalaženju poslovnih rešenja koja ispunjavaju očekivanja na tržištu i stvaraju bolju budućnost za ovu zemlju“, objasnio je Kosumi.

Preduzeće Orient Kosova je bilo jedno od 16 preduzeća koja su učestvovala na prvom godišnjem Zelenom festivalu na Kosovu, čiji je pokrovitelj bio USAID-ov projekat EMPOWER Privatnog sektora maja 2016. godine, gde je pomenuti proizvođač postigao svoj prvi inostrani aranžman da obezbedi pločice za odmaralište na plaži, u blizini Ulcinja u Crnoj Gori. Trodnevni festival je organizovan da bi se promovisale ekološke i ekonomske prednosti preduzeća sa Kosova koja rade u oblasti obnovljive energije, reciklaže i energetske efikasnosti.

„Solarna energija je veoma nov koncept ovde na Kosovu, tako da je podrška USAID-a koja nam pomaže da promoviramo naše preduzeće i objasnimo značaj ove nove tehnologije bila od presudnog značaja“, rekao je Gazmend Hadžoli, direktor preduzeća Jaha Energy I.V.G, još jednog učesnika festivala i prvog proizvođača solarnih fotonaponskih panela na Zapadnom Balkanu.

Troškovi preduzeća na Kosovu zbog nedoslednog snabdevanja električnom energijom, prema procenama, godišnje iznose 456 miliona dolara, zbog troškova za generatore, kvarova na opremi i perioda nerada. Davanjem podrške preduzeću Jaha Energy I.V.G. i grupi od 13 preduzeća za ugradnju solarnih panela kroz obuku u oblasti ugradnje i održavanja, USAID radi na pružanju opcija obnovljive energije Kosovu

i na pripremanju preduzeća da zadovolje sve veću potražnju u inostranstvu. GET Group, član te grupe, ugovorio je rekordnih 30 novih aranžmana sa lokalnim preduzećima zahvaljujući Zelenom festivalu.

USAID je uložio preko 400.000 dolara u davanju podrške novim zelenim preduzećima na Kosovu i već je na tržištu povećao proizvodnju energetske efikasne proizvoda.

OSA Termosistem, vodeće preduzeće na Kosovu za opremu za grejanje i hlađenje, za skladištenje i obradu hrane, uspeo je da smanji troškove u vezi sa strujom za svoje proizvode za 30 odsto nakon što je USAID podržao prelazak preduzeća na izolacioni sistem koji je energetske efikasniji.

„Ovaj sistem nam je pomogao da zadovoljimo potražnju na tržištu za višim kvalitetom, energetske efikasne proizvodnje, kako na Kosovu tako i za izvoz“, objašnjava upravnik Arian Osa. „Bez pomoći USAID-a, ne bi smo mogli da obezbedimo dovoljno sredstava od privatnih investitora još par godina, da bismo napravili taj važan korak.“

Petogodišnji USAID-ov projekat EMPOWER Privatnog sektora, koji finansira i Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju, postoji od jula 2014. god. i radi na stimulanju stvaranja velikog broja radnih mesta, podizanjem konkurentnosti kosovskih firmi u sektorima spremnim za rast, poput sektora odeće, drvnoprerađivačkog sektora, sektora IKT, obnovljive energije, turizma i metaloprerađivačkog sektora.

Zahvaljujući toj pomoći, do ovog avgusta, podršku je dobilo 179 preduzeća, a zaposleno je 1.047 ljudi.